

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Ehituspusepp, tase 4

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Ehituspusepp, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Ehituspusepp on oskustöeline, kes töötab ehitus- või kinnisvara korrashoiu ettevõttes või puitkonstruktsioonide tööstusliku valmistamisega tegelevas ettevõttes.

Ehituspusepa peamised tööülesanded on puidust konstruktsioonelementide ja ehitusdetailide valmistamine ja monteerimine; puitkonstruktsioonidest seinte, vahelagede ja katuste ehitamine ja soojustamine, sageli ka taastamine ja ümberehitamine; ehitiste sise- ja väliselementide (uksed, aknad trepid jne) sobitamine ja paigaldamine.

4. taseme Ehituspusepp korraldab iseseisvalt oma töökoha ja vastutab oma tööülesannete kvaliteetse täitmise eest. Selle taseme pusepp valmistab vajaduse korral ette ja kohaldab asjakohaseid muudatusi töökohal.

A.2 Tööosad

- A.2.1 Puitliidete valmistamine
- A.2.2 Puitraketiste ehitamine ja paigaldamine
- A.2.3 Puitkarkass-seinte ehitamine
- A.2.4 Puitvahelagede ehitamine
- A.2.5 Katusekonstruktsioonide ehitamine
- A.2.6 Puitkonstruktsioonide tööstuslik valmistamine
- A.2.7 Puitkonstruktsioonide montaažitööd
- A.2.8 Vooderdise paigaldamine
- A.2.9 Avatäidete paigaldamine
- A.2.10 Leiliruumi ehitamine
- A.2.11 Põrandate ehitamine
- A.2.12 Muude välisraajatiste ehitamine
- A.2.13 Puitkonstruktsioonide renoveerimine
- A.2.14 Troppimistööde tegemine

Valitavad tööosad

- A.2.15 Parapetile ja fassaadipindadele plekkdetailide paigaldamine
- A.2.16 Kaldkatusekatete paigaldamine
- A.2.17 Palkseinte ehitamine
- A.2.18 Madalama kvalifikatsiooniga ehituspuseppade nõustamine ja juhendamine

A.3 Töö keskkond ja eripära

Puusepatöö nõuab suurt füüsilist pingutust. Töö võib toimuda nii siseruumides kui ka õues, erinevatel kõrgustel ja muutuvates ilmastikutingimustes. Ehituspusepp peab järgima tööeeskirju, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid. Töökeskkonnaga on seotud kõrgendatud mehaaniliste vigastuste tekkimise risk. Tervisekahjustusi võivad põhjustada ka tolm ja lenduvad keemilised ühendid ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja -vahendeid.

A.4 Töövahendid

Ehituspusepa peamised töövahendid on erinevad mehaanilised (vasarad, saed, kirved, hõõvliid, peitlid jne) ja elektrilised (trellid, lihvimismasinad jne.) käsitööriistad, kuid kasutusel võivad olla ka suuremad tööstuslikud seadmed.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Ehituspusepa töö eeldab kohanemisvõimet erinevate töökeskkonna tingimustega (kõrgus, ilmastikuolud jne), koostöö- ja meeskonnatöö valmidust, rutiinitaluvust, keskendumisvõimet ning hoolikust. Vajalik on hea koordineerimine ja füüsiline vastupidavus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme ehituspusepadena töötavatel inimestel on kas erialane kutseharidus ja reaalne töökogemus ehitusettevõttes või keskharidus ning reaalne töökogemus ehitusettevõttes. Viimasel juhul peab töötaja olema läbinud ka ettevõtlusalase täiendkoolituse.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Puusepp, ehituspusepp

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Ehituspusepp, tase 4 kutsestandardis on kirjeldatud 14 kohustuslikku ja 4 valitavat tööosa. Ehituspusepp, tase 4 kutsetunnistuse taotlemisel peavad olema tõendatud kõik kohustuslikud kompetentsid vahemikus B.2.1 – 2.14.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Puitliidete valmistamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Valmistab määratud aja jooksul ning ratsionaalseid töövõtteid kasutades lihtapliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi ja kvaliteedinõudeid. Kasutab töö tegemiseks ettenähtud elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu.
2. Valmistab määratud aja jooksul ning ratsionaalseid töövõtteid kasutades nael-, kruvi-, polt- ja naagelliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi ja kvaliteedinõudeid. Kasutab töö tegemiseks ettenähtud elektrilisi ja mehaanilisi käsitööriistu.
3. Valmistab määratud aja jooksul ning ratsionaalseid töövõtteid kasutades terasdetailidega puitliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid. Kasutab töö tegemiseks ettenähtud elektrilisi ja mehaanilisi käsitööriistu.

Teadmised:

- 1) tunneb erinevaid puitliiteid ja nende valmistamise ning toimimise põhimõtteid
- 2) teab puitliidete kasutamiskohasid ja otstarvet ehitustöödel
- 3) tunneb puitliidete valmistamisel kasutatavaid tööriistu ja -vahendeid ning oskab neid kasutada
- 4) tunneb puitliidetes kasutatavaid terasdetailide
- 5) teab kinnituskohasid ja paigaldamisele kehtivaid reegleid
- 6) teab puitliidetele esitatavaid tehnoloogilisi nõudeid.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.2 Puitraketiste ehitamine ja paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Ehitab ja toetab ratsionaalseid töövõtteid kasutades nõuetekohaselt taldmiku raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest. Sooritab töö määratud aja jooksul ning minimaalse materjalikuluga.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

2. Ehitab ja toetab ratsionaalseid töövõtteid kasutades nõuetekohaselt posti raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest. Sooritab töö määratud aja jooksul ning minimaalse materjalikuluga.

3. Ehitab ja toetab ratsionaalseid töövõtteid kasutades nõuetekohaselt betoonvöö raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest. Sooritab töö määratud aja jooksul ning minimaalse materjalikuluga.

Teadmised:

- 1) tunneb erinevaid raketiste tüüpe ning mõistab nende eripära
- 2) on kursis raketiste valmistamiseks kasutatavate materjalidega
- 3) teab raketiste paigaldamise ja toetamise põhimõtteid.

Hindamismeetod (id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.3 Puitkarkass-seinte ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul vundamendile hüdroisolatsiooni. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ning sobilikke tööriistu.
2. Ehitab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul seinakarkassid. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
3. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul puit- ja terrassillused. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
4. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul puitposte nii siseruumidesse kui ka väliskeskkonda. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
5. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul karkassile soojustus- ja heliisolatsiooni materjalid ning auru- ja tuuletõkkematerjalid. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
6. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul karkassile plaadistuse. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
7. Ehitab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul mittekandvad seinad ja paigaldab vastavalt paigaldusjuhendile ning tööjoonistel märgitule kuivkrohvplaadid. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.

Teadmised:

- 1) saab aru hüdroisolatsiooni eesmärgist ja vajalikkusest ning tunneb hüdroisolatsioonil paigaldamisele kehtestatud nõudeid
- 2) on kursis erinevate ehitamise meetoditega (ehitamine ehitusplatsil, tehases valmistatavatest elementidest ehitamine jne)
- 3) tunneb erinevaid seina liike (kandvad/mittekandvad, sise-/välisseinad jne) ja teab, millised on neile esitatavad nõuded
- 4) teab erinevaid silluseid ja nende paigaldamise viise
- 5) teab ja oskab kasutada postide paigaldamiseks kasutatavaid terasest liitedetaile
- 6) on kursis erinevate soojustus- ja isolatsioonimaterjalidega
- 7) on kursis erinevate ehitusel kasutatavate plaatidega (puidupõhised plaadid, kipsplaadid, tsementkiudplaadid jne), nende omadustega, kasutuspõhimõtetega ja paigaldamise tehnoloogiatega
- 8) teab ja valdab kipskarkass-seinte ehitamise tehnoloogiat.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.4 Puitvahelagede ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul puittalad. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
2. Teeb tööjoonisteid järgides määratud aja jooksul vekseldused. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

3. Paigaldab tööjooniseid järgides vahelakke terastalad. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
4. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul vahelakke soojustus- ja heliisolatsioonimaterjalid ning auru- ja tuuletõkkematerjalid. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
5. Paigaldab tööjooniseid ja paigaldusjuhendeid järgides määratud aja jooksul põrandale ja lakke plaadistuse. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja vajalikke tööriistu.
6. Monteerib vastavalt koostejoonistele trepidetailidest trepi ja paigaldab selle.

Teadmised:

- 1) on kursis erinevate soojustus- ja isolatsioonimaterjalidega
- 2) on kursis erinevate ehitusel kasutatavate plaatidega (puidupõhised plaadid, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadustega, kasutuspõhimõtetega ja paigaldamise tehnoloogiatega
- 3) tunneb teras- ja puittalade liiteid
- 4) teab kuidas ja oskab kasutada terasest liitedetaile vekselduste tegemisel.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.5 Katusekonstruktsioonide ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Monteerib tööjooniseid järgides katusesõrestikud. Kasutab töö tegemiseks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
2. Ehitab tööjooniseid järgides sarikate ja pennidega katuse, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
3. Ehitab tööjooniseid järgides pärliniega katuse, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
4. Ehitab tööjooniseid järgides lamekatuse puitkonstruktsiooni, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
5. Paigaldab tööjooniseid järgides määratud aja jooksul soojustus- ja heliisolatsioonimaterjalid ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
6. Paigaldab tööjooniseid ja tootjapoolseid paigaldusjuhendeid järgides konstruktsioonile plaadistuse, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja vajalikke tööriistu.
7. Paigaldab määratud aja jooksul ja katusekatte paigaldamise juhendit ja/või tööjooniseid järgides katusele aluskatte, tuulutusliistud, roovitise ja/või laudise. Kasutab töö tegemisel ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
8. Ehitab tööjooniseid järgides räästad, kasutades selleks vajalikke tööriistu.
9. Teeb tööjoonist järgides katusele vajalikud läbiviigid (korstnad, luugid, ventilatsioonitorud jne).

Teadmised:

- 1) tunneb erinevaid katusekonstruktsioone ning teab nende ehitamise eripärasid ja nõudeid
- 2) on kursis erinevate katusekattematerjalidega ja tunneb nende paigaldamise tehnoloogiaid
- 3) on kursis erinevate soojustus- ja isolatsioonimaterjalidega
- 4) on kursis erinevate ehituses kasutatavate plaatidega (puidupõhised plaadid, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadustega, kasutuspõhimõtetega ja paigaldamise tehnoloogiatega
- 5) tunneb erinevaid räästaste konstruktsioone
- 6) teab korstna läbiviikude tegemisel kehtivaid tuleohutusnõudeid.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.6 Puitkonstruktsioonide tööstuslik valmistamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Valmistab määratud aja jooksul ja tootejooniseid järgides ette puidust tooteid (sarikad, liimpuittalad, liimpuitpostid jne).
2. Valmistab määratud aja jooksul, tootejooniseid ja spetsifikatsioone järgides seina-, katuse- ja vahelaelemente, kasutades selleks vajalikke tööriistu.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

3. Valmistab määratud aja jooksul, tootejooniseid ja spetsifikatsioone järgides ogaplaatsörestikke, kasutades selleks vajalikke seadmeid.

Teadmised:

- 1) on kursis seina- ja vahelaelementide tööstusliku tootmise tehnoloogiatega
- 2) tunneb tööstuslike seadmete (saed, töölaud, fermipress jne) tööpõhimõtteid ja oskab neid käsitleda
- 3) teab, mis on detailide mõtusaagimine ja oskab seda teha.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.7 Puitkonstruktsioonide montaažitööd

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Paigaldab määratud aja jooksul tööjooniseid järgides vundamendile hüdroisolatsiooni, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
2. Paigaldab montaažijooniseid järgides vundamendile alasidepuud.
3. Monteerib määratud aja jooksul vastavalt montaaži- ja sõlmede joonistele seina-, vahelae- ja katuseelementid, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ning vajalikke mehhanisme ja tööriistu.
4. Paigaldab elementide liitekohtadele puuduvad soojustus- ja isolatsioonimaterjalid ning plaadistused.
5. Vajadusel paigaldab hoone välisseintele tuuletõkkekanga.

Teadmised:

- 1) teab hüdroisolatsiooni eesmärki ja sellele esitatavaid nõudeid
- 2) on kursis ehituslike nõuetega alasidepuudena kasutatavale materjalile ning kinnitustele
- 3) oskab lugeda toote tehnilist dokumentatsiooni (elementide montaaži järjekord)
- 4) on kursis erinevate soojustus- ja isolatsioonimaterjalidega
- 5) on kursis erinevate ehituses kasutatavate plaatidega (puidupõhised plaadid, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadustega, kasutuspõhimõtetega ja paigaldamise tehnoloogiatega.

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.8 Vooderdise paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Paigaldab vastavalt välisvooderdise tüübile (vertikaal- või horisontaallaudis) roovitise, kasutades selleks sobilikke tööriistu.
2. Paigaldab määratud aja jooksul sisemise voodrilaudise vastavalt tööjoonistele, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke tööriistu.
3. Paigaldab voodrilaud ja teeb vajalikud voodriliited, kasutades selleks sobilike tööriistu.

Teadmised:

- 1) tunneb erinevaid vooderdise liike ja nende paigaldamise tehnoloogiaid
- 2) teab roovitise paigaldamise eripärasid (sõltuvalt voodrilaudade paigaldussuunast).

Hindamismeetod(id):

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.

B.2.9 Avatäidete paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Valmistab ja paigaldab lähtuvalt vajadusest ajutised avatäited.
2. Paigaldab tööjoonist ja tootjapoolset paigaldusjuhendit järgides katuseaknad.
3. Lähtudes tööjoonist ja tootjapoolset paigaldusjuhendit järgides katuse- ja laeluugid.
4. Paigaldab tööjooniseid järgides ning paigaldusnõudeid silmas pidades määratud aja jooksul aknad ja ukсед.

Teadmised:

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

<p>1) Teab, kuidas paigaldatakse erinevatest materjalidest avatäiteid erinevatesse seinatüüpidesse (puit, kivi, raudbetoon, teras)</p> <p>2) oskab lugeda tööjooniseid.</p>	
<p>Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.</p>	
B.2.10 Leiliruumi ehitamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paigaldab leiliruumi spetsiifikast tulenevaid nõudeid arvestades vajalikud isolatsioonimaterjalid. 2. Paigaldab leiliruumi spetsiifikast tulenevaid nõudeid arvestades voodrilauad. 3. Ehitab vastavalt etteantud joonisele lava, kasutades selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke materjale. 4. Teeb tööjoonist järgides vajalikud läbiviigud. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on kursis erinevate soojustus ja isolatsioonimaterjalidega 2) teab leiliruumi ehitamisel kehtivaid tuleohutusnõudeid 3) teab voodrilaudade ja tuulutusliistude saunaruumi paigaldamise reegleid 4) on kursis leiliruumi ehitamiseks kasutatavale puitmaterjalile (puiduliigid, immutusvahendid jms töötlus) esitatud nõuetega 5) teab lava ehitamiseks kehtivaid soovituslikke mõõte. 	
<p>Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.</p>	
B.2.11 Põrandate ehitamine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paigaldab laagid ja isolatsioonimaterjalid ning ehitab laudpõranda, kasutades selleks nõuetele vastavat materjali. 2. Paigaldab materjali paigaldusjuhendit järgides põrandale aluskatte ning sellele põrandalauad või parketi. 3. Paigaldab materjali tootjapoolset paigaldusjuhendit järgides põrandale PVC või tekstiilkatted. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb põrandate ehitamisel kasutatavatele materjalidele kehtestatud kvaliteedinõudeid 2) teab ja oskab puitpõrandate ehitamise erinevaid tehnoloogiaid 3) teab ja oskab rullmaterjalide paigaldamise tehnoloogiaid 4) on kursis puitpõranda viimistlemiseks kasutatavate vahenditega (vahad, poleerid, lakid, õlid jne). 	
<p>Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.</p>	
B.2.12 Muude välisrajatiste ehitamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ehitab etteantud aja jooksul vastavalt tööjoonistele terrassi koos piirete ja tõusuteedega, kasutades selleks vajalikke tööriistu. 2. Ehitab vastavalt tööjoonistele rõdu koos piiretega. 3. Ehitab puitaia vastavalt etteantud tööjoonistele. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab ja oskab valida terrassi, rõdu ja puitaia ehitamiseks sobilikke materjale (puiduliigid, sobilikud kinnitusvahendid) 2) tunneb puidukaitsevahendeid 3) on kursis terrassi ja rõdu ehitamise tehnoloogilise protsessi ja kehtivate nõuetega. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p>	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.13 Puitkonstruktsioonide renoveerimine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Avab objekti katuse- ja seinakonstruktsioonid nende seisukorra hindamiseks, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise. 2. Parandab karkass-seina, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise. 3. Parandab palkseina, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise. 4. Parandab põrandate ja vahelagede konstruktsioonid, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise. 5. Parandab katusekonstruktsiooni, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise. 6. Parandab ja/või vajadusel asendab renoveerimist vajavad pinnakatted (sise- ja välisvooderdis, põranda- ja katusekattematerjal jne). 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) On teadlik vanade ehitiste põhikonstruktsioonide ja materjalide eripäradega 2) On kursis ja tunneb ära puitkonstruktsioonide biokahjustused (seened, mardikad, ürasekid, koid jm), omab teadmisi nende vältimise ja tõrje kohta 3) Tunneb niiskusest või muudest välisteguritest tingitud kahjustusi. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.</p>	
B.2.14 Troppimistöde tegemine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Haagib tõstetroppidega tööks vajalikud materjalid ja juhendab käemärkide abil kraanajuhi tööd, järgides tööohutusnõudeid. Ladustab materjalid selleks ettenähtud kohta. 2. Juhib materjalide ladustamisel ja teisaldamisel mehitamata tõsteseadet, järgides tööohutusnõudeid ja etteantud tööjuhiseid. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb lastide haardevahendeid 2) teab, kuidas teostada tõstetöid erinevate tõsteseadmetega 3) teab troppimistödel kehtivaid ohutusnõudeid 4) tunneb troppimistödel kasutatavat signaalmärgistikku 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.</p>	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Valitavate kompetentside (B.2.15 – 2.18) tõendamine 4. taseme kutse taotlemisel on vabatahtlik.

B.2.15 Parapetile ja fassaadipindadele plekkdetailide paigaldamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistab projekti või tööjoonist järgides ja esitatud nõudeid arvestades pinna ette plekkdetailide paigaldamiseks. 2. Paigaldab, kinnitab ja tihendab määratud aja jooksul ning projekti või tööjoonist järgides ja valmistus- ning paigaldusnorme (nt plekkdetailide kalded, ülekatted, ülespöörded, veenina pikkused) arvestades lihtsamad plekkdetailid (nt aknaplekid, parapetiplekid) ja keerulisemad plekkdetailid (nt kumer- ja nurkdetailid). 3. Vajadusel töötleb plekkdetailide (nt aknaplekid, parapetiplekid) kohapeal, juhindudes tööjoonisest, materjali omadustest ja tegelikust olukorrast kohapeal. Kasutab selleks ratsionaalseid töövõtteid ja sobilikke töövahendeid. 	
<p>Teadmised:</p>	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

1) on kursis plekkdetailide töötlemisviisidega 2) tunneb plekkdetailide paigaldusnõudeid	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.16 Kaldkatusekatete paigaldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Paigaldab määratud aja jooksul tööjooniseid ja tootjapoolset paigaldusjuhendit järgides kiviroovid ja katusekivid. 2. Paigaldab määratud aja jooksul tööjooniseid ja tootjapoolset paigaldusjuhendit järgides plekiroovid ja profiilpleki. 3. Paigaldab määratud aja jooksul materjali tootjapoolset paigaldusjuhendit järgides SBS-katusekatted. 4. Paigaldab puidupõhised katusekatted (sindel-, kimm-, laast- ja laudkatuse).	
Teadmised: 1) on kursis erinevate katusekattematerjalide töötlemisviisidega 2) on kursis erinevate katusekattematerjalide paigaldusviisidega ja teab neile esitatavaid nõudeid.	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.17 Palkseinte ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Ehitab tööjooniseid järgides tehases ettevalmistatud palkidest seinad. 2. Paigaldab vertikaalsed postid, kasutades selleks sobivaid terasest liitedetaile. 3. Paigaldab tööjooniseid järgides pärliinid ja sarikad, kasutades selleks sobivaid terasest liitedetaile. 4. Paigaldab tööjooniseid järgides aknad ja ukSED, arvestades palkseina vajumisi.	
Teadmised: 1) on kursis palkide paigaldamise tehnoloogiaga 2) oskab arvestada puidu omadustega palkmaja ehitamisel (kuivamiskahanemine) 3) tunneb palkmaja ehitamisel kasutatavaid eripäraseid liitedetaile.	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö hindamine vastavalt etteantud aja- ja kvaliteedinormidele või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjalikulu ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.18 Madalama kvalifikatsiooniga ehituspuseppade nõustamine ja juhendamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Nõustab madalama kvalifikatsiooniga ehituspuseppa tööga kaasnedes võivate keskkonnariskide määratlemisel ja hindamisel ning nende maandamiseks vajalike abinõude valikul, juhendades töötervishoiu ja tööohutuse nõuetest. 2. Nõustab madalama kvalifikatsiooniga ehituspuseppa töö käigus ilmnunud vigade analüüsimisel ja nende parandamiseks vajalike abinõude valikul. Lähtub oma soovitustes etteantud tööülesandest, materjalide ja pindade omadustest, õigete töövahendite, -võtete ja tehnoloogia valikust ning kehtivatest kvaliteedinõuetest. 3. Juhendab ühe puseppa või puseppade väikese töögrupi tööd. Vastutab etteantud tööülesannete täitmise, õigete töövahendite, -võtete ja tehnoloogia valiku ning töötervishoiu ja tööohutuse nõuetest kinnipidamise eest.	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö vaatluse käigus hindamine või suuline küsitlus/intervjuu (töölase tegevuse hinnang) või juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikune hindamine või kombineeritud meetod.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.19 Ehituspusepp, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Ehituspuseppa üldised läbivad kompetentsid:	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SINISATUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

1. Puusepp, tase 4 järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate poolt ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid.
2. Vältimaks tööõnnetusi ehitusobjektidel, järgib puusepp nii töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, tööprotsessi käigus kui ka töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab teiste inimeste ja keskkonnaga enda ümber.
3. Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.
4. 4. taseme ehituspusepp määratleb projektist lähtuvalt tööga kaasnedes võivad keskkonnariskid ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks. Ta sorteerib jäätmeid, juhindudes taaskasutusest ja järgides jäätmekäitluseeskirja nõudeid.
5. Ehituspusepana töötav isik on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega kogu vajalikku ja kasulikku informatsiooni ning tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel. Ta tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti. Selle taseme ehituspusepp omab vajalikke teadmisi ja oskusi madalama tasemega ehituspusepa juhendamiseks.
6. Ta planeerib oma tööd pikemaajaliselt, täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul. Analüüsib tagasisidet, võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab tehtud otsuste täitmise eest.
7. Ehituspusepp arvestab oma tööd tehes ka samal objektidel teisi töid teostavate töövõtjatega.
8. Ehituspusepp, tase 4 on võimeline iseseisvalt kohanema muutuvate tööoludega, oskab leida ja analüüsida asjakohast teavet oma tööülesannete teostamiseks, määratleda, sõnastada ja lahendada probleeme.
9. Ta oskab hinnata tööeesmärkide saavutamise kaasnevaid riske (ohutus, kvaliteet, tähtsajad jne). Ebaõnnestumise korral hindab 4. taseme puusepp olukorda ja kohandab oma käitumist vastavalt sellele.
10. Ta töötab sihikindlalt ja omab tahet oma erialal töötada, analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi, kavandab oma tulevikku ja sellest tulenevalt otsib võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasi liikumiseks. Osaleb kutsealases täiendõppes.

Ehituspusepa kutsespetsiifilised läbivad kompetentsid:

11. 4. taseme ehituspusepp koostab endale isikliku tööplaani, juhindudes tööaja arvutamise ning riskide hindamise tulemustest. Vajadusel juhendab selle taseme puusepp ka madalama tasemega puusepa tööd.
12. Ehituspusepp, tase 4 korraldab platsil nõuetekohase töökoha: ta paigaldab töölava ning lähtuvalt objekti eripärast ehitab tööohutusnõudeid ja paigaldusjuhendeid järgides ka vajalikud tõusuteed, redelid ja piirded. Ühtlasi tagab ta töökoha korrashoiu, vastutades muuhulgas selle eest, et materjali ladustamine toimiks reeglitepäraselt ning säiliks vajalikud käiguteed. Etteantud töö iseloomust juhindudes valib ta välja töö tegemiseks sobivad töövahendid ja -võtted ning veendub töövahendite ja seadmete korrasolekus ja ohutuses.
13. Töö planeerimiseks määratleb ehituspusepp tööjoonistelt vajalikud lähteandmed ja arvutab määratud aja jooksul tööks vajaliku materjalikulu ja tööaja.
14. Ta teeb asjakohaseid mõõteriistu ja mõõtmismeetodeid kasutades tööks vajalikud mõõdistused ja märketööd, juhindudes etteantud tööjoonisest ning tagades nõuetekohase mõõtmistäpsuse.
15. Ehituspusepp kasutab kõiki töövahendeid ja seadmeid heaperemehelikult, -korrastab ja puhastab oma töös kasutatavaid töövahendeid, seadmeid ja kaitsevahendeid regulaarselt, järgides nende kasutus- ja hooldusjuhendeid.

Teadmised:

- 1) ettevõtluse alused
- 2) üldehitustöödel kehtivad tööohutuse reeglid
- 3) esmaabi andmine
- 4) ehitustöödel kehtivad jäätmekäitluse ja keskkonnaohutuse nõuded
- 5) üldteadmised energiatõhusast ehitamisest
- 6) puusepatöökäitluseks vajalikud elektrilised ja mehaanilised töövahendid, nende käsitlemise põhimõtted
- 7) puusepatöökäitluseks vajalikud mõõteriistad (nt nivelliir, mõõdulatt, lood, mõõdulint)
- 8) ehituspusepa peamised töövõtted
- 9) tööjooniste lugemine ja teha nende põhjal erinevate arvutuste tegemine (pindala-, mahu- ja kuluarvestuse meetodid jne)
- 10) ehituspusepa tööle kehtivad kvaliteedinõuded.

Hindamismeetod (id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	13-04052012-24/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Tõnu Peipman, Inseneribüroo Printsip OÜ Aare Latserus, Q-Haus Baltic OÜ Sven Mäe, Tallinna Ehituskool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	17
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	04.05.2012
6. Kutsestandard kehtib kuni	19.10.2014
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7115 Puusepad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Carpenter, level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Töösad ja tööülesanded	